

A TANÁCS 79/409/EGK IRÁNYELVE**(1979. április 2.)****a vadon élő madarak védelméről**

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 235. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára¹,

tekintettel az Európai Parlament véleményére²,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére³,

mivel a Tanács 1973. november 22-i nyilatkozata az Európai Közösségek környezetvédelmi cselekvési programjáról⁴ célzott intézkedések megtételére szólít fel a madarak védelme érdekében, amelyet kiegészít az Európai Közösségek Tanácsának és a tagállamok kormányai Tanács keretében üléselő képviselőinek 1977. május 17-i állásfoglalása az Európai Közösség környezetvédelemről szóló politikájának és cselekvési programjának folytatásáról és végrehajtásáról⁵;

mivel a tagállamok európai területén természetesen előforduló vadon élő madárfajok nagy részének állománya csökken, néhány esetben igen gyorsan; mivel ez a csökkenés komoly veszélyt jelent a természetes környezet megőrzése szempontjából, különösen amiatt, hogy ezáltal a biológiai egyensúly kerül veszélybe;

mivel a tagállamok európai területén természetesen előforduló vadon élő madarak főként vonuló fajok; mivel ezek a fajok közös örökséget jelentenek, és mivel a hatékony

¹ HL C 24., 1977.2.1., 3. o.; HL C 201., 1977.8.23., 2. o.

² HL C 163., 1977.7.11., 28. o.

³ HL C 152., 1977.6.29., 3. o.

⁴ HL C 112., 1973.12.20., 40. o.

⁵ HL C 139., 1977.6.13., 1. o.

madárvédelem jellegzetesen egy határokon átnyúló környezetvédelmi probléma, amely közös felelősséggel jár;

mivel a madarak életfeltételei Grönlandon alapvetően különböznek a tagállamok európai területeinek egyéb régióiban levőktől az általános körülmények, és különösen az éghajlat, az alacsony népsűrűség, valamint a sziget kivételes mérete és földrajzi elhelyezkedése miatt;

mivel ezért ezen irányelv nem vonatkozik Grönlandra;

mivel a tagállamok európai területén természetesen előforduló vadon élő madárfajok védelmét biztosítani kell, a közös piac keretein belül, az életkörülmények javítására, a gazdasági tevékenységeknek a Közösség egészében történő harmonikus fejlesztésére, valamint folyamatos és kiegyensúlyozott bővülésére vonatkozó közösségi célok megvalósítása érdekében, azonban a cselekvéshez szükséges specifikus hatáskörök a Szerződésben nincsenek biztosítva;

mivel a megteendő intézkedéseket a madarak számát befolyásoló különféle tényezők figyelembevételével kell kidolgozni, mint amilyenek nevezetesen az emberi tevékenységek káros hatásai, különösen a természetes élőhelyek tönkretétele és szennyezése, a madarak emberek általi befogása és megölése, valamint az ezekből kiinduló kereskedelem; mivel ezeknek az intézkedéseknek a szigorúságát a madárvédelmi politika keretein belül a különféle fajok egyedi helyzetéhez is igazítani kell;

mivel a megőrzés célja a természeti erőforrások, mint az európai népek örökségének része, hosszú távú védelme és fenntartása, mivel ez lehetővé teszi a természeti erőforrások felügyeletét, és irányítja felhasználásukat a fajok közötti természetes egyensúly lehetőségeihez mért fenntartása és szabályozása révén;

mivel a megfelelő biológiai sokféleség, valamint az élőhelyek megfelelő nagyságának megőrzése, fenntartása vagy helyreállítása nélkülözhetetlen az összes madárfaj védelme érdekében; mivel egyes madárfajok esetében fennmaradásuk és szaporodásuk biztosítása érdekében speciális élőhelyvédelmi intézkedésekre van szükség teljes elterjedési területükön; mivel ezeknek az intézkedéseknek figyelembe kell venniük a vonuló fajokat is és ezeket a szempontokat beépítve egységes egésként kezelve kell koordinálni őket;

mivel annak megelőzése érdekében, hogy kereskedelmi érdekek esetleg káros nyomást gyakoroljanak a hasznosítás mértékére, általános értékesítési tilalmat kell életbe léptetni és ettől eltérni csak azon fajok esetében lehet, amelyeknek biológiai státusa ezt lehetővé teszi, számításba véve a különféle régiókban tapasztalt speciális feltételeket;

mivel bizonyos fajok a Közösségben mindenütt vadászhatóak magas állomány szintjüknek, földrajzi elterjedésüknek és szaporodási arányuknak köszönhetően, ami egy elfogadható hasznosítást jelent; amennyiben bizonyos korlátozásokat léptetnek életbe, és azokat betartják, a vadászat összhangban kell, hogy álljon e fajok állományának kielégítő szinten tartásával;

mivel a tömeges vagy válogatás nélküli befogás vagy leölés különféle eszközeit vagy módszereit és bizonyos közlekedési eszközökkel végzett vadászatot be kell tiltani, mivel az érintett fajok állományára túlzott terhelést fejt vagy fejthet ki;

mivel bizonyos különleges helyzetek jelentősége miatt lehetőséget kell biztosítani az eltérésekre bizonyos feltételek megléte és a Bizottság állandó ellenőrzése mellett;

mivel a madarak, és különösen a vonuló madarak védelme még mindig problémát jelent, amely tudományos kutatást igényel; mivel ez a kutatás lehetővé teszi majd a hozott intézkedések hatékonyságának értékelését is;

mivel a Bizottsággal egyeztetve gondoskodni kell arról, hogy a tagállamok európai területén természetesen elő nem forduló vadon élő madarak bármely fajának betelepítése ne okozzon kárt a helyi növény- és állatvilágban;

mivel a Bizottság háromévente összeállít és a tagállamok részére megküld egy átfogó jelentést a tagállamoktól kapott információk alapján az irányelv végrehajtása érdekében hozott nemzeti rendelkezések alkalmazásáról;

mivel a műszaki és tudományos fejlődés következtében bizonyos mellékletek gyors kiigazítása szükséges; mivel az e cél eléréséhez szükséges intézkedések végrehajtásának elősegítése érdekében egy eljárási rendet kell kialakítani, mely biztosítja a tagállamok és a

Bizottság közötti szoros együttműködést a műszaki és tudományos fejlődéshez történő hozzáigazítással foglalkozó bizottság keretein belül,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) Ez az irányelv a Szerződésben érintett tagállamok európai területén természetesen előforduló összes vadon élő madárfaj védelmére vonatkozik. Magába foglalja e fajok védelmét, kezelését és ellenőrzését, továbbá szabályokat állapít meg hasznosításukkal kapcsolatban.

(2) Az irányelv a madarakra, tojásaikra, fészkeikre és élőhelyeikre vonatkozik.

(3) Ez az irányelv Grönlandra nem vonatkozik.

2. cikk

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy az 1. cikkben meghatározott fajok állományait megfelelő szinten fenntartsák, vagy megfelelő szintre hozzák, amely megfelel különösen az ökológiai, tudományos és kulturális igényeknek, mialatt figyelembe veszi a gazdasági és rekreációs igényeket is.

3. cikk

(1) A 2. cikkben foglalt követelmények figyelembevételével a tagállamok valamennyi, az 1. cikkben meghatározott madárfaj esetében megteszik a megfelelő intézkedéseket, amelyek az élőhelyek megfelelő sokféleségének és nagyságának megőrzéséhez, fenntartásához vagy helyreállításához szükségesek.

(2) A biotópok és habitatok megőrzése, fenntartása és helyreállítása elsősorban az alábbi intézkedéseket foglalja magába:

- a) védett területek kialakítása;
- b) a védett területeken belüli és kívüli habitatok ökológiai szempontú fenntartása és kezelése;
- c) a tönkretett biotópok helyreállítása;
- d) biotópok kialakítása.

4. cikk

(1) Az 1. mellékletben említett fajok fennmaradásának és szaporodásának biztosítása érdekében elterjedési területükön az élőhelyüket érintő speciális védelmi intézkedésekre van szükség.

Ebben az összefüggésben figyelembe kell venni:

- a) a kipusztulással fenyegetett fajokat;
- b) az élőhelyük meghatározott változásaira érzékeny fajokat;
- c) a kis állományuk vagy korlátozott helyi elterjedésük miatt ritkának minősített fajokat;
- d) az élőhelyük specifikus jellege miatt különleges figyelmet érdemlő egyéb fajokat.

Az állományszintek változásának irányát és ingadozásait az értékelések háttér-információiként figyelembe kell venni.

A tagállamok a mennyiségük és méretük szerint legalkalmasabb területeket e fajok védelme érdekében speciális védelmi területekké minősítik, figyelembe véve a fajok védelmi

szükségeit azokon a földrajzilag meghatározott tengeri és szárazföldi területeken, ahol ezt az irányelvet alkalmazni kell.

(2) A tagállamok hasonló intézkedéseket tesznek az I. mellékletben fel nem sorolt, rendszeresen előforduló vonuló fajok esetében is, szem előtt tartva azok védelmi szükségleteit azon a földrajzi tengeri és szárazföldi területen, ahol ezt az irányelvet alkalmazni kell, tekintettel költő-, vedlő- és telelőterületeikre, valamint vonulási útvonaluk pihenőhelyeire. A tagállamok e célból külön figyelmet fordítanak a vizes élőhelyek védelmére, és különösen a nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyekre.

(3) A tagállamok minden lényeges információt megküldenek a Bizottság részére, hogy az megfelelő lépéseket kezdeményezhessen annak koordinálása érdekében, hogy az (1) és (2) bekezdésekben meghatározott területek összefüggő rendszert képezzenek, amely megfelel e fajok védelmi szükségleteinek azokon a földrajzilag meghatározott tengeri és szárazföldi területeken, ahol ezt az irányelvet alkalmazni kell.

(4) A (1) és (2) bekezdésekben meghatározott védett területek vonatkozásában a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket az élőhelyek szennyezésének vagy tönkretételének, illetve a madarak bármiféle zavarásának elkerülése érdekében, amennyiben azok e cikk céljai szempontjából jelentőséggel bírnak. A tagállamok e védett területeken kívül is törekednek az élőhelyek szennyezésének vagy tönkretételének elkerülésére.

5. cikk

A 7. és 9. cikkek sérelme nélkül, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket az 1. cikkben meghatározott valamennyi madárfaj védelme általános rendszerének kialakítására, megtiltva különösen:

- a) a bármilyen módszerrel végzett szándékos elpusztítást vagy befogást;
- b) fészkeik és tojásaik szándékos elpusztítását vagy károsítását, illetve fészkeik eltávolítását;

- c) tojásaik természetből való begyűjtését és e tojások birtoklását, még üres állapotban is;
- d) e madarak szándékos zavarását, különösen a költési és fiókanevelési időszakban, amennyiben a zavarás jelentős lenne az irányelv céljait tekintve;
- e) olyan fajokhoz tartozó madarak tartását, amelyek vadászata és befogása tilos.

6. cikk

(1) A (2) és (3) bekezdés rendelkezéseinek sérelme nélkül, a tagállamok megtiltják az 1. cikkben meghatározott valamennyi madárfaj esetében az élő vagy elpusztult madarak és e madarak származékainak vagy könnyen felismerhető részeinek eladását, eladásra történő szállítását, eladásra történő tartását és eladásra történő felkínálását.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységek nem tiltottak a III/1 mellékletben meghatározott fajok esetében, amennyiben a madarakat a jogszabályok betartásával ölték meg vagy fogták be vagy más jogszerű módon jutottak hozzájuk.

(3) A tagállamok, a III/2 mellékletben felsorolt fajok esetében bizonyos korlátozások előírásával engedélyezhetik területükön az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységeket, amennyiben a madarak befogása vagy megölése a jogszabályok betartásával történt, vagy más jogszerű módon jutottak hozzájuk.

Az ilyen engedélyt kiadni kívánó országoknak elsőként a Bizottsággal kell konzultálniuk annak közös tisztázása érdekében, hogy e fajok példányainak forgalmazása veszélyezteti-e vagy várható, hogy veszélyeztetheti a Közösség egészében veszélyeztetett fajok állományát, földrajzi elterjedését vagy szaporodási rátáját. Amennyiben a Bizottság véleménye szerint a vizsgálat azt bizonyítja, hogy a tervezett engedély kiadása a nevezett fajok bármelyikét a fenti módon veszélyezteti vagy ezáltal esetleg veszélyeztetheti, a Bizottság egy érvekkel alátámasztott ajánlást küld az érintett tagállam részére, kifejtve ellenvetését a kérdéses faj forgalmazásával szemben. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy ilyen kockázat nem áll fenn, erről megfelelőképpen tájékoztatja az érintett tagállamot.

A bizottsági ajánlást közzéteszik az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában*.

Az e bekezdés alapján engedélyt kiállító tagállamok rendszeres időközönként ellenőrzik, hogy az ilyen engedélyezést lehetővé tevő feltételek továbbra is teljesülnek-e.

(4) A Bizottság vizsgálatot folytat a III/3 mellékletben felsorolt fajok biológiai helyzetére, valamint a forgalmazás erre tett hatására vonatkozóan.

Legkésőbb az irányelv 18. cikkének (1) bekezdésében meghatározott határidő lejárta előtt négy hónappal jelentést és előterjesztést készít a 16. cikkben meghatározott bizottság számára bizonyos fajoknak a III/2 mellékletbe történő felvételével kapcsolatban.

E határozat meghozataláig a tagállamok, a (3) bekezdés sérelme nélkül, nemzeti szabályaikat alkalmazhatják ezekre a fajokra.

7. cikk

(1) A Közösség egész területén lévő állományszintjük, földrajzi elterjedésük és szaporodási rátájuk alapján a II. mellékletben felsorolt fajok nemzeti jogszabályok adta kereteken belül vadászhatók. A tagállamok biztosítják, hogy e fajok vadászata ne ássa alá az elterjedési területükön tett védelmi erőfeszítéseket.

(2) A II melléklet 1. részében meghatározott fajok azon a földrajzilag meghatározott tengeri és szárazföldi területen vadászhatók, ahol ezen irányelv alkalmazandó.

(3) A II. melléklet 2. részében meghatározott fajok csak abban a tagállamban vadászhatók, amelyeknél ez fel van tüntetve.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a hatályos nemzeti előírások alapján történő vadászat – beleértve a solymászatot is, amennyiben ezt gyakorolják – megfeleljen az ésszerű hasznosítás és az ökológiailag kiegyensúlyozott állományszabályozás elveinek, és hogy ez a gyakorlat összeegyeztethető legyen e fajok, különösen a vonuló fajok, állományainak vonatkozásában a 2. cikkből következő intézkedésekkel. Biztosítják különösen azt, hogy azokat a fajokat, amelyekre a vadászati törvények vonatkoznak, ne vadásszák sem a fészekrakás, sem a

fiókanevelés időszakában, sem a szaporodás különböző szakaszaiban. A vonuló fajok esetében biztosítják különösen azt, hogy azokat a fajokat, amelyekre a vadászati törvények vonatkoznak, ne vadásszák szaporodási időszakukban vagy a fiókanevelési területükre történő visszatérésük során. A tagállamok megküldik a Bizottság részére a vadászati rendelkezéseik gyakorlati alkalmazására vonatkozó valamennyi ide vonatkozó információt.

8. cikk

(1) Az irányelv alá tartozó madarak vadászatának, befogásának vagy megölésének vonatkozásában a tagállamok megtiltják a madarak tömeges vagy válogatás nélküli befogására vagy megölésére alkalmazott, illetve egy faj helyi kipusztítására alkalmas eszközök, eljárások vagy módszerek használatát, különösen azokat, amelyek a IV. melléklet a) pontjában szerepelnek.

(2) A tagállamok megtiltják továbbá a IV. melléklet b) pontjában felsorolt járművekből és az ott megadott feltételek mellett végzett bármiféle vadászatot.

9. cikk

(1) A tagállamok, ha nincs más kielégítő megoldás, eltérhetnek az 5., 6., 7. és 8. cikk rendelkezéseitől a következő okok miatt:

- a) – a közegészség és közbiztonság érdekében,
- a légi közlekedés biztonsága érdekében,
- a növényi kultúrák, az állatállomány, az erdők, a halgazdaságok és a vizek súlyos károsodásának megelőzése érdekében,
- a növény- és állatvilág védelme érdekében;

- b) a kutatás és oktatás, az állományfeljavítás, a visszatelepítés és az esetlegesen ezekhez szükséges tenyésztés céljából;
- c) szigorúan szabályozott feltételek mellett és szelektív alapon, egyes madarak kis számú befogásának, tartásának vagy egyéb ésszerűen megindokolható hasznosításának engedélyezése érdekében.

(2) Az eltérések esetében meg kell határozni:

- a fajokat, amelyekre az eltérések vonatkoznak,
- a befogás vagy megölés engedélyezett eszközeit, eljárásait vagy módszereit,
- a kockázati tényezőket, valamint az időbeli és térbeli körülményeket, amelyek mellett ilyen eltérések engedélyezhetőek,
- a hatóságot, amely felhatalmazást kap annak kinyilvánítására, hogy a szükséges feltételek teljesülnek és annak meghatározására, hogy milyen eszközök, eljárások vagy módszerek alkalmazhatóak, milyen korlátok között és ki által,
- az elvégzendő ellenőrzéseket.

(3) A tagállamok minden évben jelentést küldenek a Bizottság részére e cikk végrehajtásáról.

(4) A Bizottság a rendelkezésére álló információk, és különösen a (3) bekezdés alapján hozzá juttatott információk alapján mindenkor biztosítja, hogy ezen eltérések hatásai ne legyenek összeegyeztethetetlenek ezen irányelvvel. E célból megteszi a szükséges intézkedéseket.

10. cikk

(1) A tagállamok ösztönözik az 1. cikkben meghatározott valamennyi madárfaj állományának védelméhez, kezeléséhez és hasznosításához szükséges kutatást és bármely egyéb tevékenységet.

(2) Különleges figyelmet fordítanak az V. mellékletben felsorolt témákra vonatkozó kutatásra és más tevékenységre. A tagállamok megküldenek a Bizottság részére minden olyan információt, amely lényeges ahhoz, hogy az az e cikkben említett kutatás és tevékenység összehangolása érdekében megfelelő intézkedéseket tegyen.

11. cikk

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a tagállamok európai területein természetesen elő nem forduló vadon élő madárfajok bármiféle betelepítése ne károsítsa a helyi növény- és állatvilágot. Ebben a témában a Bizottsággal konzultálnak.

12. cikk

(1) A tagállamok, a 18. cikk (1) bekezdésben meghatározott határidő elteltétől kezdődően háromévente jelentést tesznek a Bizottságnak az ezen irányelv alapján hozott nemzeti rendelkezések végrehajtásáról.

(2) A Bizottság az (1) bekezdésben meghatározott információk alapján háromévente átfogó jelentést készít. A jelentéstervezet egy tagállam által szolgáltatott információk alapján összeállított részét, felülvizsgálat céljából megküldik az adott tagállam hatóságaihoz. A jelentés végleges változatát megküldik a tagállamok részére.

13. cikk

Az irányelv alapján hozott intézkedések alkalmazása nem vezethet az 1. cikkben meghatározott madárfajok védelme tekintetében a jelenlegi helyzet romlásához.

14. cikk

A tagállamok bevezethetnek az irányelvben előírtaknál szigorúbb védelmi intézkedéseket.

15. cikk

Az irányelv I. és V. mellékleteinek a műszaki és tudományos fejlődéshez történő hozzáigazításához szükséges módosításokat, valamint a 6. cikk (4) bekezdésének második albekezdésében meghatározott módosításokat a 17. cikkben megállapított eljárás szerint kell elfogadni.

16. cikk

(1) Ezen irányelv 15. cikkében említett módosítások céljából megalakul az irányelvnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításával foglalkozó bizottság (a továbbiakban: bizottság), amely a tagállamok képviselőiből áll és amelynek elnöke a Bizottság egyik képviselője.

(2) A bizottság maga állapítja meg saját eljárási szabályzatát.

17. cikk

(1) Amennyiben az e cikkben megállapított eljárás követendő, az ügyeket a bizottság elé elnöke terjeszti, akár saját kezdeményezésére, akár egy tagállam képviselőjének kérésére.

(2) A Bizottság képviselője tervezetet nyújt be a bizottság számára a meghozandó intézkedésekről. A bizottság, az elnöke által az ügy sürgösségére tekintettel megállapított határidőn belül, véleményt nyilvánít a tervezetről. A véleményt 41 szavazatos többséggel kell meghozni, a szavazatokat a Szerződés 148. cikkének (2) bekezdésében előírt módon kell súlyozni. Az elnök nem szavazhat.

- (3) a) A Bizottság a tervezett intézkedéseket elfogadja, ha azok összhangban vannak a bizottság véleményével.
- b) Ha a tervezett intézkedések nincsenek összhangban a bizottság véleményével, vagy a bizottság nem nyilvánított véleményt, a Bizottság a meghozandó intézkedésekről haladéktalanul javaslatot terjeszt a Tanács elé. A Tanács minősített többséggel határoz.
- c) Ha a javaslatnak a Tanács elé terjesztésétől számított három hónapon belül a Tanács nem döntött, a javaslatot a Bizottság fogadja el.

18. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek az értesítéstől számított két éven belül megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal hazai joguknak azokat a legfőbb előírásait, amelyeket az irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

19. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Luxembourgban, 1979. április 2-án.

a Tanács részéről

az elnök

J. FRANÇOIS-PONCET